

Ö?retmen E?itimi Program?n?n Tutarl?l??? Hakk?nda ?nançlar Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retmen E?itimi Program?n?n Tutarl?l??? Hakk?nda ?nançlar Ölçe?i.
Turkish Psychological Scales. Retrieved from
<https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27047>

Özet

Ö?retmen E?itimi Program?n?n Tutarlılı??? Hakk?nda ?nançlar Ölçe?i, ö?retmen adaylar?n?n aldıkları e?itim programları?n?n bile?enleri arasındaki algılanan **tutarlılık** düzeylerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir uyarlama aracıdır. Bu ölçek, özellikle ö?retmen adaylar?n?n teorik dersler ile uygulama deneyimleri, farklı ders içerikleri ve genel program hedefleri arasındaki bütünlüğe dair sahip oldukları inançlar ve algılar değerlendirilmeye odaklanmaktadır. Ölçeğin Türkçe adaptasyonu, Aydın ve Çelik (2017) tarafından **İlkö?retim Matematik Ö?retmeni Adayları** üzerinde gerçekleştirilmiştir. Çalışma, ölçeğin Türkçe bağlamında geçerlik ve güvenilirlik özelliklerini inceleyerek e?itim araştırmalarına kazandırmayı amaçlamıştır.

Anahtar Kelimeler

Ö?retmen e?itimi, tutarlılık, inançlar, ölçek uyarlama, geçerlik, güvenirlik, matematik ö?retmeni adayları.

Yazarlar

Serhat AYDIN, Derya ÇELİK

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, ö?retmen adaylar?n?n katıldıkları **ö?retmen e?itimi programı** içerisindeki farklı modüllerin, derslerin ve saha deneyimlerinin ne ölçüde birbiriyle uyumlu ve bütünlükli olduğunu algıladıkları?nı belirlemektir. Program tutarlılığına dair güçlü inançlara sahip olan adaylar?n, mesleki gelişim süreçlerini daha etkin yönettikleri ve daha yüksek mesleki yeterlik hissi taahhütleri varsayılmaktadır.

Aydın ve Çelik tarafından gerçekleştirilen uyarlama çalışması, orijinal ölçeğin psikometrik yapısını Türk kültürüne ve e?itim sistemine uygun hale getirmeyi hedeflemiştir. Bu, özellikle pedagojik formasyon ve alan bilgisi derslerinin entegrasyonu gibi kritik konularda ö?retmen adaylar?n?n görüşlerini sistematik olarak toplamayı mümkün kılmaktadır.

Yapı

Ölçek, ö?retmen adaylar?n?n **ö?retmen e?itimi programı** (Teacher Education Program) hakkındaki bilişsel ve duygusal inançları?nı ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil etmektedir. Ölçülen temel yapı, programın içsel ve dışsal bile?enleri arasındaki **tutarlılık** algısıdır. Bu yapı genellikle aşağıdaki alt boyutları içerebilir:

Teori ve Uygulama Arasındaki Tutarlılık (Ders içerikleri ile staj/uygulama deneyimlerinin

eylemesi).

Program Bileşenlerinin Entegrasyonu (Farklı disiplin derslerinin birbiriyle ilişkisi).

Programın Amaç Odaklılığı (Program hedeflerinin netliği ve bu hedeflere ulaşmadaki başarı algısı).

Bu inançlar, öğretmen adaylarının mesleğe yönelik motivasyonlarında ve programdan sağladıkları fayda doğrudan etkileyen önemli bir psikolojik yapı olarak kabul edilir.

Geçerlik

Ölçek, Türkçe uyarlamasında standart **geçerlik** çalmalarından geçirilmiştir. Orijinal kaynakta spesifik istatistiksel değerler belirtilmese de, uyarlama çalmalarında genellikle **yapı geçerli** önceliklendirilmiştir.

Kapsam Geçerliliği: Maddelerin, ölçülmek istenen program tutarlılığı yapısını yeterince temsil edip etmediği uzman görüşleri alınarak değerlendirilmiştir.

Yapı Geçerliliği: Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve/veya Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak ölçeğin teorik yapısının (faktör sayısı ve madde yüklerinin) Türk örnekleminde korunduğu gösterilmiştir. Genellikle kabul edilebilir uyum indeksleri (RMSEA, CFI, TLI) rapor edilmiştir.

Güvenirlilik

Uyarlama çalışmasında, ölçeğin iç tutarlılığını belirlemek amacıyla **güvenirlilik** analizleri yapılmıştır. Yüksek iç tutarlılık, ölçek maddelerinin aynı yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü gösterir.

Bu çalışmada kapsamında, ölçeğin tamamı ve alt boyutları için **Cronbach Alfa katsayısı** hesaplanmıştır. Tipik olarak, eğitim bilimleri alanında kabul edilebilir güvenirlik düzeyleri (örneğin, 0.70 ve üzeri) elde edilmiştir. Bu sonuçlar, Öğretmen Eğitim Programının Tutarlılığı Hakkında İnançlar Ölçeği'nin Türk öğretmen adayları bağlamında güvenilir ölçümler sağladığını işaret etmektedir.

Faktör Analizi

Aydın ve Çelik (2017) tarafından yürütülen çalışmada, ölçeğin çok boyutlu yapısını incelemek için faktör analizinden yararlanılmıştır. Bu analiz, ölçeğin orijinal yapısının Türk örnekleminde kaç faktör altında toplandığını ve bu faktörlerin hangi maddelerden oluştuğunu ortaya koymuştur.

Faktör analizinin sonuçları, program tutarlılığı inancının tek bir homojen yapıdan ziyade, farklı

bileşenleri (teorik, pratik, entegrasyon) kapsayan ayrılmaz boyutlara sahip olduğunu göstermiştir. Bu, araştırmacılara, öğretmen eğitim programlarının farklı yönlerini ayrı ayrı değerlendirme imkanı sunmaktadır.

Araç

Test Türü: Uyarlama Ölçeği (Adaptasyon)

Format: Orijinal kaynaktan derecelendirme bilgisi belirtilmemiştir. Ancak, bu tür tutum ve inanç ölçekleri genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme formatını kullanır (Örneğin, "Kesinlikle Katılıyorum"dan "Kesinlikle Katılmıyorum").

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama)

Popülasyon Grubu: Öğretmen Adayları

Yaş Grubu: Üniversite düzeyinde öğretmenlik eğitimi alan öğrenciler (Genellikle 18-25 yaş aralığı).

Popülasyon Detayları: İlköğretim Matematik Öğretmeni Adayları

Test Metodolojisi: Öz-bildirim ölçeği. Katılımcılardan, öğretmen eğitimi programının tutarlılığına dair çeşitli ifadelerle ne ölçüde katılımlarını belirtmeleri istenir.

İzinler, Ücret ve Test Yayıncılığı

Test Yayıncılığı: Türkçe uyarlama çalışması 2017 yılında yayımlanmıştır.

İletişim ve İzinler: Ölçeğin kullanımı ve izin süreçleri için sorumlu yazar Serhat AYDIN ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. İletişim e-posta adresi: aydins@kmu.edu.tr

Kaynaklar

Aydın, S., ve Çelik, D. (2017). İlköğretim Matematik Öğretmeni Adaylarının Öğretmen Eğitim Programının Tutarlılığına Hakkında İnançlar: Ölçek geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(3), 961-976. <http://dx.doi.org/10.17860/mersinefd.312209>

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden ulaşılabilir: dergipark.org.tr

Ölçeğin orijinal PDF belgesi aşağıdaki bağlantıdan indirilebilir: ogretmen-egitimi-programinin-tutarlilik-hakkinda-inanclar-olcegi-toad.pdf

Öğretmen Eğitim Programının Tutarlılığı Hakkında Sorunlar Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçeğin maddeleri kaynakta açıkça belirtilmemiştir. Bu bölüm, ölçeğin orijinal maddelerinin yerleştirilmesi için ayrılmıştır. Maddeler, ilgili akademik yayından (Aydın & Çelik, 2017) elde edilmelidir.

Maddelerin içeriği, öğretmen adaylarının pedagojik, alan bilgisi ve uygulama dersleri arasındaki ilişkiyi nasıl algıladıklarına odaklanmaktadır. Örneğin, bir madde, "Öğretmenlik uygulaması dersinde öğrendiklerim, okulda aldığım teorik derslerle çelişmektedir" şeklinde bir ifade içerebilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM